

# MURASZOMBAT és VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárás Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁP:

Egész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.

Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:

BALKÁNYI ERNŐ címére Muraszombat küldendő.

Felolós szerkesztő: Dr. CZIFRAK JÁNOS.

Főmunkatárs: STERN HUGÓ.

Kiadó:

A Vendéki Magyar Közművelődési Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petitos egyszerű hirdetésnél 20 fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyitlert sora 50 fillér.

## Pünkösöd ünnepén.

Itt vagy újra szabadság, tavasz, remény-  
ség várva várt ünnepe, Pünkösöd!

Reménytelenül lelkünk még a multba ka-  
lanláz. A tegnapi, az még sivár volt, rideg,  
de a ma, az pompázó, gyönyörű Fehér  
hőtenger fedte be a csonttá dermed földet.  
A nagy teremtő erő munkája szüntelt. A  
természet fagya a szivekbe is belé költözött,  
minden oly komor volt, oly szomorú. Azt  
hitik gyávák, kishitűk, hogy nem lesz  
ébredés!

S im nézzétek! Pompázó buja virág  
nyílik mindenütt. Benépesül a liget, berek.  
Feldugja fejcskékjét a nyár kíváncsi hir-  
nöke, a pünkösdi rózsza. Dal, szeretet árad  
mindenfelől. Künn az erdő lombja között  
madárdal hangzik, a természet felébredt  
téli álmából, feltamadott.

S a lelkekbe is beköltözik a verőfény,  
a napsugár. A bú sötét fellege eloszlik,  
elhallgat a panasz, a jajszó, a természet  
csudás ünnepét üli, mert diadalt arat a  
szívek.

S a mi szívünk oly kishitű, oly gyarló.  
Pedig a természetben nincs ugrás, nincs  
következetlenség. Actio parat reactionem.  
A tél után jön a tavasz!

Oh jöjj szabadság, szeretet rügyfakasztó  
ünnepe, százsorszép megújodás hársány  
Hymnusa, piros Pünkösöd napja!

És mi gyarlók boruljunk le a föld  
porába és alázkodjunk és vezekeljünk, hogy  
kötélkedtünk a Te erődben csudatevő nagy  
természet. A Te tanításod a mi okulásunk.

Tanuljátok meg, hogy nincs örök,  
csak a természet csudás ereje. Hisz elmúlik  
a tél zord haragja s eljő a tavasz káprá-  
zatos pompája, amiképp mi is elmulunk  
gyarló emberek, hitvány férgek.

Tanuljátok szeretetet a bölcs Alkotó  
munkájában. Aki felemel érdemest és meg-  
aláz büszke hivatkozott. Szeressétek egy-  
mást és vessétek el a harc, viaskodás  
szabályait, mert megaláztatik az, ki büszke  
hivalkodással támad embertársa ellen.

És ti büszke Caesárok, fejedelmek  
hirdessétek a béke országát, mert átok száll  
fejére, ki ártatlanul embertársa ellen lázít,  
harcba kerget. Alázkodjatok meg, mert  
emberek vagytok mindnyájan. Egy Atyának  
fiai. Vessétek szívetekbe a türelem és fele-  
baráti szeretet szent tanítását s akkor nem  
lesznek elnyomók és elnyomottak örökös  
tusában.

Forrong a nagy mindenség. A föld  
lázás méhe esznieket rejt. S hiába az el-  
nyomás, az igazság egyszer elmondja sza-  
vát s elnyomni többé nem lehet.

Tanuljátok becsülni egymást! Nézzétek  
a természet új életre kelt. A dolgos milliók  
munkához láttak és millió kérés tenyér  
izzad kemény munkában. S mind miért?!  
Egy falat kenyérrért! S akik duskalkodtak  
milliókban, kincsekben, tanuljátok meg,  
hogy az teljesíti kötelességét igazán, ki bár  
szűk körében, de minden erejét megfeszíti  
a munkában.

S ne csüggedjétek, hogy holnap újra  
a tél komor fagya borul rátok, hogy a  
tavaszt, az ébredést, a hervadás váltja fel!

Az emberiségnek nagy feladatai vannak.  
A jelen csak fundamentuma egy biztos  
jövőnek.

Hálás szívvel köszöntünk téged re-  
ményiség, szabadság ragyogó ünnepe. Oh  
ragyogj, tűz le napsugár, önts reményt,  
vágyat a szívekbe s add meg, hogy szép  
legyen a tavasz, hogy elfeledtesse a puszt-  
ulást, a hervadást. És áld Teremtőm meg  
kérjes kezünk nehéz munkáját, szívünk  
szent érzelmet, hogy megértjük a Te tani-  
tásokat, mert te vagy a bölcsesség, az  
igazság, tied a hatalom, az erő!

Köszöntünk ismét piros Pünkösöd napja!  
Dul a háború fergetege szerte e világ,  
vértől pirosak a hegyek, a rónák, ember-  
hullák takarják a természetre érett anyaföldet,  
csak Te maradtál a régi, a becsületés csuda-  
tevő nagy természet. Fiaid gyűlöl harcban  
ölik egymást, de te örök feltámadásodban,  
örök ujja születésedben újra itt vagy, hir-  
detve az emberiségnek a megújodást.

Elmult a zordon tél fagya, megingott  
a kemény kéreg, kihajt a mag, felcsendül  
a madárdal, mert te jöttél meg tavasz hir-  
detője, piros Pünkösöd napja.

Ma a világháború tizedik hónapjában  
reménytelenül jár az emberiség, aggódva  
lesik, hol lesz a megállás. A kishitűek meg-  
ingotnak az emberiség megújodásába, javu-  
lásába vetett hitbe, a vallás, az erkölcs  
megtépve, porba alázva fekszenek, és egyre  
többen érzik a lethargiát, a fásultságot, s  
egyre fogy azok száma, akik még himni  
tadnak egy szebb jövőben.

## TÁRKA.

### Farsangi csata.

Dr. Goldfeld Ottó német  
író írta az alábbi levelet  
Combres-Verdunból.

Hushagyó kedd volt, az éjfélt közeledett. A  
Combres mellett lévő lövészárokból működő tár-  
sainkat kellett leváltanunk és Harvilleben, ebben  
a meglehetősen összelőtt városkában vártuk a  
lovallás időpontját. Magas személyiség volt közöt-  
tünk, királyfi: a bajor király fia. Megosztja kato-  
na örömeit és buját és most is kitűnő hangulatban  
volt, akárcsak mi mindnyájan. Csapatunknak van  
még egy nevezetessége: minden tagja a vaskereszt  
lovagja.

Az alacsony terem tetőjéről apró színes pa-  
pírlampionok függtek le. Tarka, bizonytalanul pis-  
lógó fényük csak nehezen hatolt át a szürkesé-  
kötőfüstön és a vidám dalokat, a rozoga zong-  
ora hangját odakünn vészes dörgések, az éjszaka  
kísérteties hangjai kísérték. Mi azonban nyugodtan

ültünk helyeinkben. Németország minden részéből  
valók voltak közöttünk, képviselve jóformán az  
összes fegyvernemek: pionírok, tüzérek, gyalog-  
osok, lovasok, repülők. Az öreg népfölkelő-kapitány-  
tól le a tizenhétéves önkéntesig minden korosztá-  
lynak volt képviselője.

A vén állóóra elütötte mélabus hangon az  
éjfélt, mintha sírból szállt volna fel a hangja, a  
lárvák leestek az árcokból, eltűntek a tarka bohóc-  
sapkák — immár hamvazó szerda volt. A lam-  
pionok egymásután seregebe aludtak ki fölöttünk,  
a szoba négy sötét sarkából lassan jött felénk a  
nagy hallgatás, amely csakhamar fagyos leheletet  
csökkent szíveinkre. Egy órákor kivonultunk a fekete  
éjszakába. Szakadt az eső, fűtült az északi szél,  
elérkezünk a lövészárokból, amely balról a Cote  
Lorraine-re támaszkodott. Az ugynevezett Combres-  
állás volt. Főn a magaslaton két bajor gyalog-  
ezred állt, lenn a völgyben mi. Reggel 4 órára  
meglehetősen berendezkedtünk és beköltöztünk  
ugynevezett villáinkba.

Két társammal egy fedezékbe vonultunk, amit  
»A két vizilóhoz« címztünk. A nevet fatáblára

írtuk és az ajtóra erősítettük. Akárcsak az eszki-  
mók, négykézláb másztunk ki a kalyibából. Figyel-  
meztetésül minden eshetőségre, még egy táblát  
akasztottunk az ajtóra, a zászlóunk pedig kaligra-  
fikusképpel tüntet fel: »Jó barátok! Már  
mindent odaadtak. Semmijük sincs. Kíméletet  
kérünk!«

Lassanként megvirradt, elmult a délelőtt is  
és ráköszöntött a délután. Mind nyugalmasabb lett  
körülöttünk a hangulat. »A csönd a roham előtt«  
— jegyezte meg egyik tapasztalt társam. Valóban:  
pont három órák irtozatos láрма riasztott fel  
bennünket. Valóságos »boszorkányszombat« volt.  
Megdörültek az ágyuk, ropogtak a fegyverek,  
fűsiketítő láрма zuggott köröskörül, szünet nélkül,  
folyton és tartott így két teljes napon és éjszakán  
át. A zajt egyszerre mindennél erősebb robbanás  
dörögte túl: az ellenség felrobbantotta egyik lö-  
vészárkunkat. Ez volt a jeladás a verduni erősség  
útegei számára, amelyek most megkezdtek a soroz-  
atos salve-kdt.

Lassankint az ellenség tüzelése egész lövész-  
árkunk hosszúságában kiterjedkedett. Különösen

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szíves megújítását.

De félre kishitűek. Tél után jön a tavasz. A természet is feltámadt, a tavasz ragyog itt előttünk fénylő pompájában. Higgyük és hirdessük, hogy a beköszöntő tavaszi napugár belopódzik az emberek szívébe is és a pusztulás nyomán újra élet támad. Bizalom komoly ügyünk szentséges nagyszerűségében adjon nekünk erőt és kitartást a végső nagy győzelemig.

**A hazaszeretethez nemcsak a szívnek és ajaknak, de a zsebnak is köze van. Hazafias kötelesség a hadikölcsőnre jegyezni!**

## A falusi „jólét.”

A háboru kitörése óta átment a köztudatba, hogy az itthon maradt falusi népesség nagyszerű viszonyok közt él most. Hogy csak a városi embert sújta a háboru, mert a falusi nép most dukál a pénzben, hogy faluhelyen most hegyenkölgyön lakodalmat, eszem-izom, szakadatlan dinom-dánom folyik. És csodálatos, hogy nemcsak azok hirdetik a falusi nép mostani aranykorszakát, kik békeben is állandóan idillikusan tüntetik fel falusi életet, kik szükségtelennek tartanak minden reformot a föld népének érdekében, hanem progresszív körökben is lépten-nyomon hallunk beszélni a háboru okozta falusi jólétről.

Mi okozta volna egyszerre ezt az irigylésre méltó nagy bőséget? Általában két körülményre szoktak hivatkozni. Azt mondják, hogy egyfelől a falusi nép most nagyszerűen értékesíthette terményfeleslegét, háromszoros, négyszeres árat kapott terményeiért, másrészt az itthon maradtak oly nagyszegű segélypénzeket kapnak, mely nem áll arányban bekés időbeli standard of lifejikkal. Felületes, látszaton alapuló megállapítás mind a kettő.

Először is hol van, mikor volt a mi falusi népünknek »terményfeleslege.« Nézzük egy kicsit a statisztikát. A számok beszélnek. Igaz, hogy a számok is úgy beszélnek, mint az emberek: néha igazat mondanak, de legtöbbször hazudnak. Ennél a statisztikánál is sokkal siralmasabb a való helyzet képe. Azt mondja a statisztika, hogy az öt katasztrális holdnál kisebb területű birtokokkal bíró földbirtokosok száma az összes földbirtokosoknál több mint felét, 55 százalékát teszi s az összes birtokosok nagyköbül fele az egész megművelt földnek csak egytizenhatod részét bírja: 1.335,875

birtokosnak van 1.467,533 hektár területű birtoka, vagyis egy birtokosra jut körülbelül másfél hektár.

Hogy a mi extenzív földmivelésünk mellett milyen terményfeleslegre tehet szert a birtokosok tulajdonos nagy része másfél hektár földeiből, azt számsítá ki az OMGE. De ha lett volna is valamelyes terményfelesleg ezeknek a földhöz ragadt kisbirtokosnak, azt sem értékesíthették a háboru folyamán. A mozgósiás jóval Péter-Pál napja után történt s akkor már a kiszagzák jórésze utalódott a már előre lekötött kis terményfeleslegén s csak a saját szükségletére való azt a kis mennyiséget tartotta meg magának, melyből »kitelehelte.« És ebben a tekintetben sokhelyütt még rosszabb a helyzet most, mint máskor. Bekés időben tényleg félre tette a paraszt azt a kismennyiségű gabonát, melyből családja a telet átvetgetélhatta, de most, mikor horribilis árakat tgrtek terményeiért, mikor élelmes kereskedők rendre járták s járják a falvakat s vékánként, félvékánként vesznek meg mindennemű gabonaneműt, a parasztot is elkápráztatta a pénz csörgése s nem gondolva családijára s a jövőre, eladta — igaz: »jó pénzért! — utolsó szem búzáját is.

De ezen a váratlanul jött pénzen nem volt áldás. A mi parasztunk nem szokta meg a pénzzel való bánást, könnyelműen használta fel ezt a pénzt s jóval többet költött, mint máskor. Ez volt az a rövid pünkösdi királyság, mikor azt mondták, hogy a parasztot majd felveti a pénz. De aztán hamarosan jött a bőjtje a vig lakomának. Ugyanazt a gabonát, mit könnyelműen eladott, hetek múlva maga kellett, hogy megvegye még sokkal drágább áron — a városban. Ma az a helyzet, hogy a parasztunk se pénze, se gabonája. És még az is súlyosbítja a helyzetet, hogy az idei termés nem kaphat, mint eddig, előleget, mert egy nemrég kiadott miniszteri rendelet teljesen eltöltötte az emptio rei sperataet.

Maradna a segélypénz, mint a falusi jólét forrása. Lássuk, milyen fényűzés telik ki abból. A hadbavonult felesége, gyermeke, keresetképtelen szülei kapnak általában fejenként, lakásilletekkel együtt, napi 93 fillért. A nyolc évnél fiatalabb családtagok ennek felét kapják. Ime egy példa: Egy népfelkölőnek van három gyermeke. Kettő nyolc éven aluli. Ez a négytagú család kap a mai rettenetes drágaság közepette összesen napi 2 K 79 fillér segélyt!

Ez a sokat emlegetett »falusi jólét« a háboru idején!

**Itt az idő, most vagy soha, jegyezzünk hadikölcsönt!**

Felejthetetlen látvány táruult élelem. A hatalmas területén gombolygó embereket minden oldalról vltamos fényzórók világították meg. A fényzórók nagy sugárkévei mint óriási póklábak máskáltak a tömegeken előre, hátra. Észrevétlenül kusztunk az ellenség felé. Szeges drótköbblő font kerítéshez értünk, amelyen lehetetlen volt keresztül hatolni. Ott voltunk az ellenség közvetlen közelében. Tisztán hallottuk a katonák beszélgetését, a vezényzavakat, sőt még a pipafüstöt is meg lehetett látni. Kis csapatunknak az a feladata, hogy az ellenség támadó mozdulataira kitartó sortűzzel adjunk jelet a mieinknek.

Két teljes óra hosszat feküdtünk meglapulva hevenyészett fedezékeink mögött, a nélkül, hogy bármi gyanusát észrevettünk volna. Az ellenség éppen megakarta kezdeni visszavonulását, amikor közölköbön fegyverek dördültek meg, fényzóró golyók sivitelt el fölötünk. Egy ellenséges előrs észrevehetett bennünket. Farancunk értelmében tüzelni kezdünk. Mindhármunk lövése talált: három kiáltás jelezte. Egyidejűleg megkezdünk visszavonulásunkat. Foijtonos tüzelés közben, mi

## Lehull a virág.

Zuhog a kalapács, rohanó kerekék  
Búgnak, vihorásznak,  
Zug, dörög a táj is — de én alig hallom —  
Gondolatim mostan bús képzelet szárnyon  
Révedezve járnak.  
Amig némán tűrve viselem a jármot,  
Ronggygá foszlik lelkem annyi fényes álma.  
Zöld szegélyes virágos kertekben  
Elnyílnak a rózsák,  
Lehull az orgona merengő virága.

Dörögnek a gépek, sűrű nagy porfelhők  
Órült táncot járnak.  
Lázító illatok futó szellő szárnyán  
Mezőségek felől — lopva, bujtogatva  
Néha erre szállnak.  
Amig halvány arcom napról-napra sápad,  
Hiteget a remény ropke délibábjá:  
Zöld szegélyes virágos kertekben  
Elnyílnak a rózsák,  
Lehull az orgona merengő virága.

Hull, hull a verejtek, elkábult agyakra  
Sötét árnyak szállnak.  
Kisértekek jönnek, lángra gyul az arcom,  
Lelkemben a csöndes, mélyen rejtett álmok  
Lázadásra válnak.  
Amig napról-napra küzdök szolgálóért,  
Elsorvaszt a gyárnak jégrideg világa,  
Zöld szegélyes virágos kertekben  
Elnyílnak a rózsák,  
Lehull az orgona merengő virága.

Temető a hely itt, vágycak, álmódások  
Kopár temetője.  
Örök, fojtot harag, fekete bús nyomor,  
Keresztfához láncolt előhalottakkak.  
Sötét szemfedője.  
Mély börtönösirokból ha száll is föl sóhaj.  
Elnyomja a gépek dörög zuhogása:  
Zöld szegélyes virágos kertekben  
Elnyílnak a rózsák,  
Lehull az orgona merengő virága.

**Bogdán Ferenc.**

*A tavaszi járványok ellen főrönk a tisztaság. Minden hely, ahol a közönség megfordul, tartózkodik, tisztá, takarított legyen. A tisztaság megüli a betegségek csirüit.*

heves volt a tüzelés ágyunk és gépfegyvereink állása ellen. Öt óra tájban megkezdük a rohamot mi is, miután a magaslaton — már, amennyire a sűrű füstből megcélélhető — már javában folyt.

Mint a hangyaboly gomolygott felénk az ellenség, hosszu oszlopokban. Nálunk nagy csönd van. Az ellenség mind közelebb jön, már meg lehet különböztetni az egyes alakokat, tisztán látni a tiszteket és a trombitásokat. Egyszerre néhány kúrta, határozott vezényző hangzik mögöttünk és hirtelen, mintha óraműre volnának berendezve, megindul gépfegyvereink kattergása, végig az egész fronjon. Vad bömböléssel szölnak meg az ágyúink is és szórják a gránátot az ellenségre.

Hosszu és elkésredett volt a küzdelem, de az ellenség ereje végül mégis megtört. Szeges drótsövényeink, mint vasrörök lökték vissza a támadó csapatokat. A tüzéségi tüzelés azonban nem szünt meg egyik részlől sem. Beköszöntött az este és beállt az éjszaka is. Tizenegy óra tájban két önkéntes jelentkezővel elhagytam a fedezéket és ingyekeztem bujkálva, lopózva megközelíteni az ellenséges állásokat.

alatt fejünk fölött sűrű rajokban füttyültek el a gépfegyver golyói, hátráltunk és szerencsésen sikerült állásainkat elérni.

Két napi folytonos csata után végre nem csekély veszteségek árán megfuiosítottuk az ellenség támadását és nemsokára felváltottak bennünket. Visszakerültünk Harvillebe a farsangi csata után és ott maradhattunk néhány napig mint tartalék.

Harvilleben meglehetősen nagy károkak okozott a tüzelés. A templom tornya ledől, a romjai a temetőt borították el, de kárt tettek a gránátok a templomban is. A harmoniumnak, az oltárnak nem volt semmi baja. Órák hosszat időztünk a kicsiny, félig rom, falusi templomban. Barátságos félhomály volt benne, a zines ablakúvegen át csak halványan süttött a nap. Egyik társunk leült a rozoga harmonium elé és régi dalokat játszott. Mi énekelünk.

Az oltáron hosszu fehér gyertyák égtek. Köztük állt katonánk itt felejtett hervadt karcsónyídjá. Csend volt, hangulatlos, áhítatos csend . . .

Odakünn pedig még mindig dörögtek az ágyuk.

## H I R E K.

### Az új hadikölcsön.

Az új hadikölcsön jegyzése immár ország-szerte megindult. Az ünnep dacára, ma is úgy a fővárosban, mint a vidéken, nagy gyűlések történtek. Egyébként — a vidékről beérkezett hírek szerint — különösen a falvakban felhasználták a nagióly gyűlések rendezésére az ünnepet. Az első nemzeti kölcsön kibocsátása alkalmával is számos ilyen gyűlést tartottak, amelyen megmagyarázták a népek a kölcsön kitünő feltételeit és kifejtették mindazokat a szempontokat, amelyek mindnyájunk emiattens kötelességévé teszi a jegyzésben való részvételt. Ezeknek a gyűléseknek már akkor is megvolt a maguk előnyös hatása, amely különösen a ládafiában tartogatott bankóknak, a thesaurált pénzeknek a felhasználásában jelentkezett. Most, az új hadikölcsön sikere érdekében folytatott országos mozgalom és gyűlésezések során ismételten hangsúlyozni kell a heverő tőkék felhasználásának szükségét és elvitathatatlan nagy előnyeit. Erre ma annyival is inkább rá kell mutatni, mert az első hadikölcsön kibocsátása óta hat hónap telt el és éppen ez idő alatt vette kezdetét a gazdákörök sürgetésére a rekvirált lovak és fogatok váltságdíjának kifizetése.

Sajnos, ezek a pénzek is rendszerint a gazdaságilag meddő tőkét szaporítják csupán, ami annál károsabb, mert nagy összegekről van szó. A rekvirált lovakért, vágómarhákat és járműveket, nemkülönben a katonaság részére szállított terményekért a legtöbb esetben a forgalmi árnál jóval magasabb vételárért, illetve térítési díjat kapnak a gazdák egyszerre kézhez. Ezekkel a nagy összegekkel a háborús viszonyok miatt legtöbb-ször nem tudnak mihez fogni. Új lovak, új marhaállomány beszerzését a magas árakra való tekintettel halogatják, avagy a kézhez kapott összegeket ily célra csak részben és csak a legszükségesebb pótlásokra használják fel. Sokan vannak, akik attól is huzódognak, hogy ezt a pénzt takarékbba tegyék és így a pénz otthon marad — a ládafiában teljesen haszonvétenül. Ez az állapot nagy közgazdasági hátránnyal jár és a kamatjövdelem elmaradása folytán jelentékenyen megkárosítja magukat a gazdálkodókat és fuvarosokat is. Az új hadikölcsön szinte kiálkodik arra, hogy általa ennek a káros állapotnak véget vessünk.

Az állami járadékot már az első hadikölcsön kibocsátásakor sikerült széles néprétegek körében ismertté és népszerűvé tenni, úgy hogy az idegenkedés most már meg van törve. Ezen a megkedvelt nyomon kell tehát tovább haladni. A feladatot ma már megkönnyíti az a közudatba is áment igazság, hogy a hadikölcsön kötvényei feltétlenül biztos és minden egyéb realis győőlmölcsözötésnél nagyobb kamatjövdelem nyújtanak és e mellett a legcélszerűbb tőke-elhelyezésként jelentkeznek, mert a kötvényekre a névérték 75%-a értékig előnyös feltételek mellett cármkör kőnyőőőőő kölcsönt szerezni. Minden tényezőnek tehát és elsősorban a néppel közvetlenül érintkező jegyzőőőőőöknek kell közrehatni abban az irányban, hogy a rekvirálásból eredő heverő tőkék a hadikölcsön kötvények jegyzésére fordítottassanak és így a nemzeti védelem nagy ügyén kívül a gazdaságosság elvét is szolgálják.

A mai jegyzések élén egyébként a királyi jegyzése áll. Őfelsége megbízásából a családi alapok igazgatósága ötmillió koronát jegyzett a második magyar hadikölcsönre.

— Püspöki látogatás. Mikes János gróf megyés püspök Rogács Ferenc titkára kíséretében szerdán látogatást tett gróf Zichy Ágost bellatinca nagybirtokosnál, honnét visszajövet Muraszombatban is látogatást tett Szelepecz János esperesnél.

— Kinevezés. Dr. Pollák Henrik tőtkereszturi körorvost soronkívül ezredorvossá nevezték ki.

— Laky Kornél iparfelügyelő szerdán hivatalos köröten városunkban tartózkodott.

— Hírek Szibériából. Egyre nő azok száma, kikről az itthonmaradtak már lemondtak, mert hosszú idő óta nem jött hír rólunk. Ime most adta magáról szüleikhez írott kártyájában az első életjelt Saáry Jenő a 83. gyalogezred vitéz kiütetett főhadnagya és Vértés Aladár urdombi tanító, ki érte aggóóó családját értesítette, hogy Szibériában orosz fogoly.

— A hadikölcsönért. Őnzetlen lelkesedéssel vesz részt a hadikölcsönjegyzési akcióban Szelepecz János esperes-plébános, ki hievei körében buzgón apostolokodik a hadikölcsönjegyzés mentül nagyobb sikere érdekében s munkássága már ezeidig is 10.000 koronát meghaladó összeget eredményezett, melynek értékét és becsét csak fokozza, hogy azt a falu egyszerű népe adta le otthon őrzött pénzéből s így az esperes ur munkája csak fokozott elismerést érdemel.

Vitéz katonáink életüket és vérüket áldozzák a hazáért, kishittü az, aki pénzt nem meri a hazának kölcsön adni.

— Levél a szerkesztőséghez. A kis Hahn levelet irt a Kárpátokból, vérzivataros csaták tüzeből. »Kis Hahn«-nak becúttü idehaza a szerkesztőségben nyomdánk tehetséges alkalmazottját, akiről bizony még pár hónapja a legrosszásabb fantáziával se tudtuk volna elképzelni, hogy villogó karddal kezében orosz óriások közt vágja a rendet. Oh, hány kis Hahn, békés iparos, munkás ember cserélte fel csendes szerszámát öő fegyverrel, s állja meg helyét vitézséggel, erős kötelességűdással, mintha csak születésül predestinálta volna öket a fegyverforgatásra. Ez a mi magyarságunk világot győző ereje, hogy adott helyzetében mindenki feltalálja magát, s betölti helyét szent komolysággal, mintha rajta függne a haza sorsa. A kárpáti frontról jött a kis Hahn írása: Kedves Szerkesztő Ur! Tudatom, hogy itt a hegyek közt vagyok és a föld alatti palotában lakom a tiszt urakkal együtt. Sorsom hála Isten eddig még elég jó. Verjük a muszkát a hegyekből kifelé, úgy mint nálunk a répát. Újság itt nincs semmi, az időjárás már itt elég szép, de azért hó még mindig van a magas hegyek fölött. Teljesen egyedül vagyok itt a muraszombati járásból, de igen sok a zalamegyei. Most pedig Isten vele, a viszontlátásig, a volt nyomda szedője: Hahn Izidor. — Örömmel vetünk hírt nyomdánk derék alkalmazottjáról, ki ugyáztícsk ott az ölmögölyök tüzében ép oly öntudatos kötelességűdással állja meg helyét, mint itt az öőőőőőő csendes birodalmában, ahová való eredmény visszatérését mi is szívesen várjuk.

— Adomány a Vörös Keresztnek. Rumits Ferenc mezővári lakos 10 koronát volt szíves a Vörös Keresztnek adományozni.

— Hadikölcsön. A Muraszombati Mezőgazdasági Bank, mely az első hadikölcsönél 100.000 koronát jegyzett, a második hadikölcsön jegyzésében 50.000 koronával vesz részt.

— A juniusi esküdtészek. A szombathelyi kir. törvényszék előtt junius 7-én kezdődő esküdtészi ciklusra járásunkból Csontos Ferenc gödörházi gazdatiszt, Hunyadi Sándor muraszombati kórházgondnok, Malacsics József pénztáros lettek kisorsolva.

Gondoljunk mindennap arra, hogy aratásig kell megélnünk a múlt évi terményünkéből, azért minden rendelkezésünkre álló földet műveljünk meg.

— Plébánosi vizsga. Krancz József muraszombati káplán, Kiss Kálmán alsószentbenedeki és Kúlhár István belatinca plébános helyettesek kedden fényes sikerrel tették le a plébánosi vizsgát.

— A mi vesztésünk. A legújabb vesztéségi lajstromban járásunkból a következők szerepelnek: Bokán Mihály Vidorlak, jobb kezén lövés. Flegár János Kismáriahavas, beteg. Siftár János Salamon, fülén horzolt lövés. Bankó József Órálau, vállán lövés. Czigler Ferenc Borhida, beteg. Sholc Alajos Kóhida, beteg. Fukas Antal Dombajla, beteg. Igretz István Muraszentes, beteg. Sebess István Borhida, jobb oldalán lövés, Kovács László Muraszombat, bal lábán lövés. Németh János káplár Mátyásdomb, beteg.

— Orosz fogoly a perestói erdőben. Ruzsics János perestói körjegyző és Kollárs Lipót tanító kedden a perestói erdőben séta közben egy gyanus külsejű lerongyolódott emberre akadtak, akit igazolásra szólítottak fel. A megállított idegen minden kertelés nélkül bevallotta, hogy ő orosz fogoly és a fűstenfeldi tábora volt internálva, honnétmegszökött. Katona zubbonyát polgári ruhával cserélte fel s így igyekezett hazafelé Perestó irányában a Volga menti Simbirskbe. Elmesélte, hogy a kárpáti harcokban adta meg magát sok társával, akik befalták, hogy a magyar vitézség ellen hiába harcolnak. A körjegyző a szökevény foglyot a felsőlendvai csendőrségnek adta át.

— Előleptés. Novák Alajos bírósági irodatiszt és Pozvák Fülöp ügyvédességé, kik a tábori csendőrségél teljesítenek katonai szolgálatot, őrmestereké léptek elő.

— Tagdíj befizetés. A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyesülete muraszombati fiókjának vezetősége ez uton is figyelemzeti tagjait, hogy nyugdíj járulékaikat minden hónap első vasárnapján délután 2 és 3 óra között a Turk József »Magyar király« vendéglő e célra feantarított helyiségben fizessék be. Különösen figyelemzetnek ama hátralékosok, kik külön felszólítást is kaptak már, hogy annál is inkább tegyenek e felhívásnak eleget, mert mulasztás esetében megszűnik tagsági igényük és eddigi befizetéseiket is elveszik.

A szerkesztésért felelős: Dr. Vályi Sándor.

## LELKI FEGYVER

Hadbavonult evang. katonáink és itthonmaradt hievek használatára.

Igen csinos fekete vászon kötésű könyvecske, mely csekély 40 f.-ért kapható BALKANYI ERNŐ üzletében.

**Köhögés**

rekedség,  
elnyájkasodás,  
hurut és görcsös  
köhögés ellen.

**MILLIÓK**

használik a Kaiser-féle Mell-Karamel-  
lák három fenyővel. **6100** közj. hit.  
bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól  
igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű csukorkák **csomagonként 20  
és 40 fillér, dobozban 60 fillérért**  
kapható Muraszombatban Dr. Bölc Gyula  
gyógyszertárában.

**EGY ÓRA REKLÁMKÉPEN**

Aki ingyen akar egy órát,  
még hozzá elegáns precíz órat,  
urak vagy hölgyek részére válasza-  
— tás szerint írjon azonnal az =  
**Uhrenhaus Fr. Schmidt Prag,  
Weinberge.**

**Levél a harctérről.**

Rituper Alajos muraszombati  
lakatos mester a nagyérdemű  
közönséget a harctérről  
kiadóhivatalunk által tiszte-  
lettel értesíti, hogy

**lakatos műhelyt**

megfelelő és képzett erő-  
kel teljes üzemében fenntartja

épület munkákat, ajtó és ablak vasalást,  
vasrácszatokat, takaréktűzhelyeket, szóval  
minden e szakbavágó munkát elvállal.

**Kerékpár javításokat**

szakszerűleg végez és azoknak alkatrészeit  
eladásra egyenként is raktáron tartja.

**BUDAPEST** és **KIS ÚJSÁG**  
aprhírdetési levelezőlapok kaphatók  
**Balkányi Ernő papírkereskedésében Muraszombat.**

**A vasúthoz járó  
ut világitási**

ügye — sajnos — még  
máig sincs megoldva,  
de azért Ön pompásan  
világíthat, ha vesz egy  
**Heliophor Gold-Export**  
jól világító villamos

**zseblámpát!**

Vakító fényt adó zseblámpák a  
legtartósabb s legegánsabb kivi-  
telben! **Alkatrészek egyenként  
is kaphatók.** A legjobbnak elis-  
mert a „Heliophor” elemek leg-  
olcsóbb árban elárúsítása:

**Balkányi Ernőnél** Muraszombat.

— Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt  
annak szives megújítását

**VASVÁRMEGYE  
LEIRÁSA**

népszerű füzetescke iskolai és magán célra,  
a vármegye több iskola III. osztályába  
bevezetett tantárgya. Ára 20 fillér. Kapható  
**BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papír-  
kereskedésében, Muraszombatban.

**Horgony-thymol-kenőcs.**  
Könnyebb sérüléseknél, nyitott és zárt  
sebeknél. Adag: kor. — 50.

**Horgony-Liniment.** Capol  
ompos.  
a **Horgony-Pain-Expeller** pótléka.  
Fájdalommentes bedörzsölés hullásoknál, rheumánál,  
könevényknél stb.  
Üvege: kor. — 50, 1.40, 2.

**Horgony-vas-albuminát-festvény.**  
Veregségnyugtató és épségtörő.  
Üvege: kor. 1.40.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvet-  
lenül beszerzésből.  
Dr. Ucker „Az arany országház”, címzett, gyóg-  
yszeráránál, Prága I, Elisabethstrasse 5.

Előfizetőnk ingyenes  
hirdetés-rovata.

**HELYBELIEK:**

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-,  
liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg-  
és porcellánkereskedése. Férfi és női cipő  
raktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos.

ANTAUER FERENCZ uri és női cipéző-  
mester Közép-utca.

BENKŐ JÓZSEF Szállódája az „Elefánt”-hoz.

BITTERMANN TIVADAR borbély és fodrász.

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipéző,

DITTRICH GUSZTÁV bádgos, vizgazdolt  
acetylen gázzserelő.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

ERNST SÁNDOR kalapos-mester.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-,  
liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg  
és porcellánkereskedése.

FLISZÁR JOZSEF épület- és butoraszatlos.  
Motorerőre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legolcsóbb be-  
vásárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁC deszka-, faszén-, mész-,  
cment- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecskavágó  
gépek árusítása

KEMÉNY MÓR „Korona” kávéháza.

**Ipar és kereskedelem.**

Előfizetőnk ingyenes  
hirdetés-rovata.

KALCHBRENNER és NÁDAI

bornagykereskedése, Gróf Szápáry-utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipéző.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész,  
ciment és eternit pala árusítás.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár  
varrógép-, kerékpár és mindenféle gazda-  
sági gépekben.

POLLÁK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

POSZTL JÁNOS órás és ékszerész.

PÉTERKA FERENCZ vendéglős.

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőztéglagyára.

RITUPER ALAJOS épület- és műlakatos,  
kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely.  
Kerékpár raktár.

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JOZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.

WOLFARTH LAJOS ép. mérnök Mező utca.

**VIDÉKIEK:**

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester  
Szombathely.

GOLOUB ISTVÁN kereskedő Alsómarác.

GROSZ SAMU vendéglős Urdomb.

GROSZ MÓR vegyeskereskedő Felsőlendva.

GENUR KÁROLY vendéglős Felsőlendva.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Kőhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Sip-u. 5.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÜHÁR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Márkusházán.

KÜHÁR JÓZSEF vas- és fűszerkereskedés  
Felsőlendva.

MOLNAR ZSIGMOND „Emke Kávéház”  
Komárom.

OBÁL JENŐ gőzmalom tulajdonos Perestó.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

PRESZLER VICTOR „Hungária Kávéház”  
Komárom.

SÁVEL JÁNOS vendéglős Kisszombat.

STIVÁN FERENCZ vendéglős Kőhida.

SIFTAR MIHÁLY vendéglős Sűrűház.

SOMMER JOZSEF vendéglős Felsőlendva.

TITAN ISTVÁN vendéglős Radkersburg.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Mártonhely.

VLAJ FERENCZ vendéglős Rónafő.

VOGLER JÓZSEF savanyúvíz tulajdonos  
Bad Radein.

ZRINSZKY ISTVÁN gépkovács Alsómarác.